

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

740. MEDDELELSE

21. JANUAR 1965

A. Forsøgsresultater

Kemisk bekæmpelse af alm. fuglegræs i vintersæd

Ved statens forsøgsstationer: Aarslev, Lundgaard, Lyngby, Tystofte og Statens Ukrudtsforsøg er der i årene 1958-62 udført forsøg med bekæmpelse af alm. fuglegræs i vintersæd.

Alm. fuglegræs er et ukrudt, som kan være meget generende ved høst af vintersæd, der er gået i leje, idet det i fugtige høstår på visse jorder helt kan overvokse det nedslåede korn og derved vanskeliggøre høsten af dette med mejetærsker.

I forsøgene er virkningen af M-acetat, dinoseb, en blanding af M-acetat og dinoseb samt M-propionat sammenlignet. M-acetat er anvendt med 2 kg virksomt stof pr. ha eller 8 liter af et 25 % M-acetat. Dinoseb er anvendt med 3,5 l af et 20 % præparat, eller 0,7 kg virksomt stof pr. ha. Blandingen af disse to præparater er benyttet i fuld styrke af hver, d.v.s. 8 l 25 % M-acetat + 3,5 l 20 % dinoseb. M-propionat er anvendt med 2,5 kg virksomt stof pr. ha, eller ca. 16 l af et 16 % præparat.

Sprøjtningen blev foretaget i slutningen af april eller i begyndelsen af maj, da vintersæden

og ukrudtet var i god vækst efter vinteren, og der blev anvendt 500 l sprøjtevædske pr. ha.

Gennemsnitsresultaterne af 13 forsøg i hvede er anført i tabel 1.

Sprøjtningerne med M-acetat, dinoseb og blandingen af disse har givet merudbytte af kærne, medens sprøjtning med M-propionat ikke ændrer kærneudbyttet. Halmudbyttet er nedsat, undtagen hvor dinoseb er brugt alene.

Ukrudtsmængden er i henhold til den botaniske analyse ikke reduceret særlig meget hverken af M-acetat eller af dinoseb, men brugt i blanding supplerer disse to midler øjensynlig hinanden, således at virkningen på ukrudtet blev summen af de to midlers virkning. Den bedste virkning har M-propionat haft, idet det har reduceret ukrudtsbestanden til under en sjettedel af ubehandlet.

Virkningen overfor alm. fuglegræs er væsentlig bedre af blandingen af M-acetat og dinoseb, end hvor disse midler er anvendt hver for sig, men M-propionat virker endnu bedre end før-

Tabel 1. Udbytte, merudbytte, pct. ukrudt og forholdstal for vægt af fuglegræs efter sprøjtning med M-acetat, dinoseb og M-propionat i hvede

	Udbytte og merudbytte hkg/ha		pct. ukrudt	Forholdstal for vægt af fuglegræs
	kærne	halm		
Antal forsøg	13	13	7	12
Ubehandlet.....	48,1	65,8	6,0	100*
M-acetat, 2 kg v.st/ha.....	0,6	÷0,8	3,4	43
Dinoseb 20 pct., 3,5 l/ha.....	1,6	1,4	4,3	43
M-acetat, 2 kg v.st/ha + dinoseb, 3,5 l/ha.....	0,8	÷0,9	2,0	15
M-propionat, 2,5 kg v.st/ha.....	0	÷3,7	0,8	3

* Gennemsnitsvægt af fuglegræs på 1 m² i det ubehandlede forsøgsled: 175 g

nævnte blanding, og har som det ses af tabellen, en meget stor virkning på alm. fuglegræs.

Gennemsnitsresultaterne af 9 forsøg i rug er anført i tabel 2.

Sprøjtningerne med M-acetat, dinoseb og blandingen af disse har givet et lille merudbytte, medens sprøjtningen med M-propionat har nedsat kærneudbyttet med 2 hkg. Udbyttet af halm er nedsat ved alle sprøjtninger.

tet, end der er anvendt i de foranstående forsøg, og der kan derfor gives følgende:

Vejledning for praksis

I vinterhvede kan man anvende 1,25 kg virksomt stof af M-propionat overalt hvor der forekommer alm. fuglegræs af betydning. Dersom der tillige forekommer burrester, kornblomst,

Tabel 2. Udbytte, merudbytte, pct. ukrudt og forholdstal for vægt af fuglegræs efter sprøjtning med M-acetat, dinoseb og M-propionat i rug

Antal forsøg	Udbytte og merudbytte hkg/ha		pct. ukrudt	Forholdstal for vægt af fuglegræs
	kærne	halm		
Ubehandlet	33,5	50,2	10,4	100*
M-acetat, 2 kg v.st/ha	0,5	+2,7	2,7	25
Dinoseb 20 pct., 3,5 l/ha	0,7	+1,8	3,6	34
M-acetat, 2 kg v.st/ha + dinoseb, 3,5 l/ha	0,2	+4,2	1,1	7
M-propionat, 2,5 kg v.st/ha	+2,0	+5,7	2,2	3

* Gennemsnitsvægt af fuglegræs på 1 m² i det ubehandlede forsøgsled: 59 g

Virkingen på ukrudt af M-acetat og dinoseb er i rug gennemgående bedre end i hvede. Dette skyldes sandsynligvis rugens større konkurrenceevne.

Derimod synes virkingen af M-propionat overfor den forekommende ukrudtsbestand knapt så god i rug som i hvede. Dette skyldes dog tildels, at det tilbageværende ukrudt vil give større ukrudtsprocent, når afgrøden skades og vejer mindre.

Virkingen af M-acetat og dinoseb mod alm. fuglegræs er en smule bedre i rug end i hvede, blandingen af disse to præparater virker væsentlig bedre end hvor de er anvendt hver for sig. M-propionat har i rug såvel som i hvede haft den største effekt overfor alm. fuglegræs.

Det ses af de forannævnte forsøgsresultater, at man i M-propionat har fået et meget virksomt præparat overfor alm. fuglegræs. Imidlertid tyder udbyttetallene for hvede og især for rug på, at dette middel også har en vis skadevirkning på kornafgrøderne. Anvendelsen af M-propionat må derfor i nogen grad afstemmes efter de stedlige forhold. Flere års afprøvningsforsøg med disse midler i forskellige doseringer har givet den retningslinie, at man overfor fuglegræs med held kan benytte en mindre mængde af præpara-

valmue og kamille, er det tilrådeligt at øge doseringen til ca. 1,6 kg virksomt stof pr. ha. Sprøjtningen bør foretages sidst i april eller først i maj, når hvede og ukrudt er i god vækst efter vinteren.

Vinterrug synes mere følsom overfor M-propionat end vinterhvede. Det tilrådes derfor kun at anvende dette middel, hvor alm. fuglegræs forekommer i større mængder, og hvor man tillige af erfaring ved, at faren for lejesæd og påfølgende overgroning med alm. fuglegræs er tilstede, idet en overgroet rugafgrøde under fugtige høstforhold da let kan koste væsentlig mere i udbyttetab og forringet kvalitet, end det udbyttetab en sprøjtning med M-propionat kan forårsage. Man skal da anvende 1,25 kg virksomt stof af M-propionat pr. ha.

Har man derimod rug på en jord, hvor man er nogenlunde sikker på, at lejesæd ikke vil forekomme, bør man bekæmpe alm. fuglegræs med en blanding af 6-8 liter 25 % M-hormon og 3-3,5 liter 20 % dinoseb pr. ha, idet man derved får en antagelig virkning på fuglegræsset uden væsentlig risiko for udbyttenedgang.

Sprøjtningen af rug bør ligeledes ske, når rug og ukrudt er i vækst igen efter vinteren, almindeligvis sidst i april eller først i maj.